

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	
Voorstelnummer	D723661
Datum raadsvoorstel	14 januari 2024
Portefeuillehouder(s)	M.R. Opdam
Commissie	Commissie AZ
Datum commissie	12 februari 2024
Soort agendering	
Agendapunt	
Team	BV - Regie
Opsteller	Loes van Swol-Noomen
Datum B&W besluit	24 januari 2024
Bijlagen:	5 bijlagen

Onderwerp : Gewijzigde gemeenschappelijke regeling Cocensus in het kader van de per 1 juli 2022 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de voorgenomen toetreding van de gemeente Landsmeer per 1 januari 2025

Voorgesteld besluit

- De volgende zienswijze af te geven op de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Cocensus in verband met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen:
 - de archiefbepalingen te wijzigingen conform het kaderstellend besluit 'Implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)';
 - de actieve informatieplicht ook op te nemen voor het dagelijks bestuur en de voorzitter;
 - de evaluatiebepaling zodanig aan te passen dat een evaluatie van de regeling minimaal 1 keer per 4 jaar plaatsvindt;
 - de uittredingsbepaling aan te passen conform de gewijzigde Wgr zodat de deelnemers besluiten over de uittreedsom;
 - de datum van inwerkingtreding te wijzigen van 1 januari 2024 naar een datum van wijziging van de regeling per 1 juli 2024 (en niet meer te bespreken over vervanging van de regeling).
- Met inachtneming van de zienswijze verwerkt onder besluit 1, een verder positieve zienswijze af te geven op de wijziging van de gemeenschappelijke regeling 2025 Cocensus inzake de toetreding van de gemeente Landsmeer.

Geheimhouding

☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd waardoor alle gemeenschappelijke regelingen uiterlijk 1 juli 2024 gewijzigd moeten zijn. In Noord-Holland Noord is daartoe een gezamenlijk plan van aanpak afgesproken. Alle te wijzigen collegeregelingen worden voor zienswijze aangeboden aan de raad. Voor Cocensus ontvangt u een apart voorstel tot wijziging van de regeling. De gemeenschappelijke regeling (GR) Cocensus heeft namelijk deelnemers binnen en buiten Noord-Holland Noord. Qua stemverhouding zijn de gemeenten in ons werkgebied in de minderheid. De aanpassingen, die zijn doorgevoerd in de regeling, wijken deels af van het kaderstellend besluit.

Ter voorbereiding van de beoogde toetreding van de gemeente Landsmeer tot Cocensus per 1 januari 2025, wordt ook de gemeenschappelijke regeling 2025 voorgelegd, zodat hiervoor gelijktijdig met de procedure voor de gemeenschappelijke regeling 2024 een besluitvormingstraject kan worden gestart.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader. In regionaal verband (Noord Holland Noord) zijn aanvullende afspraken vastgelegd in door de raden vastgestelde "Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen" (FUGR 2019) en de notitie "Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen" uit 2018. Daarnaast heeft de gemeente Heiloo een nota verbonden partijen uit 2015.

Daarbij is er het raadsvoorstel 'KADERSTELLEND BESLUIT implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)', welke op 29 september 2023 is behandeld in de raad van Heiloo.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Toelichting GR 2024 Cocensus

Per 1 juli 2022 zijn wijzigingen doorgevoerd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De bedoeling van deze wetswijziging is dat gemeenteraden meer invloed hebben op de gemeenschappelijke regelingen. Een deel van de wijzigingen is verplicht en bij een deel is het aan de gemeenteraden en provinciale staten hierover te beslissen. De gewijzigde wetgeving heeft een invoeringstermijn van twee jaar. Dit betekent dat uiterlijk 1 juli 2024 de teksten van alle gemeenschappelijke regelingen moeten zijn aangepast aan de wetswijziging. In Noord-Holland Noord hebben we daar met elkaar een gezamenlijk plan van aanpak op afgesproken.

Eind 2022, begin 2023 hebben alle raden in Noord-Holland Noord het plan van aanpak vastgesteld en daarmee, via de colleges, de opdracht gegeven aan de regietafel om regie te voeren op dit traject. In de periode van eind september tot begin november 2023 hebben alle gemeenteraden de kaders vastgesteld voor alle gemeenschappelijke regelingen die binnen de scope van de opdracht vallen. Op grond van de vastgestelde kaders zijn alle gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord in concept gewijzigd. Alle collegeregelingen worden nu (in ontwerp) voorgelegd voor een zienswijze (reactietijd tot 1 maart 2024) en vervolgens worden deze op 15 april 2024, met in achtneming van de zienswijzen, voorgelegd voor toestemming (de raad dient aan het college toestemming te verlenen voor het wijzigen van de regeling).

Voor Cocensus ontvangt u een apart voorstel tot wijziging van de regeling. Tot aan het kaderstellend besluit 'Implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)' was de GR Cocensus onderdeel van het regionale traject onder leiding van de regietafel Noord-Holland Noord. Echter nu ligt er toch een apart voorstel. De GR Cocensus heeft deelnemers binnen en buiten Noord-Holland Noord. Qua stemverhouding zijn de gemeenten in ons werkgebied in de minderheid. De aanpassingen die zijn doorgevoerd in de regeling wijken deels af van het kaderstellend besluit. Dit heeft geresulteerd in het feit dat de GR Cocensus vanaf heden geen onderdeel is binnen het regionale traject maar een eigen traject doorloopt.

De nu voorliggende aangepaste GR Cocensus is getoetst op basis van het kaderstellend besluit. Dit zijn immers de kaders waar de raad zich over heeft uitgesproken. In dit licht is de zienswijze opgesteld. Daarbij heeft er een juridische toets plaatsgevonden en is gebleken dat er twee bepalingen in de concept GR Cocensus 2024 zijn opgenomen die juridisch niet accuraat zijn. Ook deze zijn opgenomen in de voorgestelde zienswijze. Het betreft:

Archiefparagraaf: De archiefbepalingen zijn niet gewijzigd conform het kaderstellend besluit.
Actieve informatieplicht: Er zijn in de regeling alleen bepalingen opgenomen ten aanzien van informatieverstrekking van het algemeen bestuur. Namelijk; het algemeen bestuur verstrekt de gemeenteraden van de deelnemers de inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. In het kaderstellend besluit geldt dezelfde verplichting voor dagelijks bestuur en de voorzitter.

Evaluatie: In de evaluatiebepaling is opgenomen dat het algemeen bestuur beslist of er eens per twee jaar een evaluatie plaatsvindt. Op grond van het kaderstellende besluit van de gemeenteraad zou de evaluatie-bepaling dwingender kunnen zijn, waardoor een evaluatie minimaal 1 keer per 4 jaar moet plaatsvinden. Deze bepaling in het kaderstellend besluit is een kan-bepaling (kan dus van afgeweken worden), maar heeft wel in zich dat een evaluatie moet plaatsvinden in plaats van dat dit afhangt van een besluit van het algemeen bestuur.

Uitredingsbepaling: Deze bepaling is niet gewijzigd conform kaderstellend besluit. Het betreft hier onder andere de termijn van uitreding na datum van toetreding (3 jaar in plaats van 4 jaar), benoemen uittreedsom maar geen eventuele concept-uitredingsregeling. Echter gezien de aard van deze regeling en de in bijlage 2 opgenomen berekening van de uitredingskosten is dit voor deze regeling voldoende. Wat wel aangepast dient te worden is dat in de ontwerptekst staat dat het algemeen bestuur besluit de uittreedsom vast te stellen. Dit is in strijd met de Wgr, aangezien de deelnemers hierover dienen te beslissen.

Datum van inwerkingtreding: De datum van de inwerkingtreding zal op basis van de juridische toets van 1 januari 2024 veranderd moeten worden naar een datum van wijziging van de regeling per 1 juli 2024. Er is geen sprake van een intrekking/vervallen van een regeling waarvoor een nieuwe in de plaats komt (zoals bij verordeningen).

Over de afwijkingen van het kaderstellend besluit van de raad geeft GR Cocensus aan dat zij bij het opstellen van de GR Cocensus 2024 zoveel als mogelijk het tijdsplan, de richtlijnen en de kaders van de regietafel hebben gevolgd. Op verzoek van de deelnemers van Cocensus buiten het gebied van Noord-Holland Noord zijn er beperkte afwijkingen gemotiveerd doorgevoerd. Het dagelijks bestuur van Cocensus heeft op 29 november ingestemd met de voorliggende GR 2024 Cocensus.

Toelichting GR 2025 Cocensus

Naast GR 2024 Cocensus wordt ook een GR 2025 Cocensus aangeboden. Hierin wordt de uitbreiding van Cocensus met de gemeente Landsmeer voorgesteld. Landsmeer is een (kleine) buurgemeente van de huidige deelnemers Oostzaan en Wormerland. De GR 2025 is verder identiek aan de aangeboden GR 2024 en wordt nu aangeboden om te voorkomen, dat direct na de vaststelling van de GR 2024 opnieuw een GR aan de gemeenteraden van de deelnemers wordt aangeboden.

Het algemeen bestuur van Cocensus heeft op 15 maart 2023 ingestemd met het voorstel om aan de gemeente Landsmeer offerte uit te brengen. De gemeenteraad van Landsmeer heeft in oktober 2023 besloten een verzoek in te dienen om per 1 januari 2025 aan te sluiten bij Cocensus. Het dagelijks bestuur van Cocensus heeft op 29 november 2023 besloten om dit verzoek aan uw gemeenteraden voor te leggen via de aangeboden GR 2025.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Het kaderstellend besluit van de gemeenteraad is leidend, ons college ziet derhalve geen aanleiding tot het overwegen van alternatieven. Voor wat betreft de gemeenschappelijke regeling Cocensus ziet ons college aanleiding, gelet op het kaderstellend besluit van de gemeenteraad van 29 september 2023, een zienswijze voor te stellen zoals verwoord in het besluit en toegelicht in paragraaf Toelichting bij dit voorstel.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Tot aan het kaderstellend besluit 'Implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)' was de GR Cocensus onderdeel van het regionale traject onder leiding van de regietafel NHN. Echter nu ligt er een apart voorstel tot wijziging van de regeling Cocensus. De GR Cocensus heeft deelnemers binnen en buiten Noord-Holland Noord. Qua stemverhouding zijn de gemeenten in ons werkgebied in de minderheid. De aanpassingen die zijn doorgevoerd in de regeling wijken deels af van het kaderstellend besluit. Deze beide omstandigheden hebben geresulteerd in het feit dat de GR Cocensus vanaf heden geen onderdeel is binnen het regionale traject maar een eigen traject doorloopt.

RISICO'S

De Wet vereist dat alle gemeenschappelijke regelingen uiterlijk op 1 juli 2024 zijn gewijzigd conform de wet. Gelet op doorlooptijden van besluitvormingsprocedures is dit ambitieus, maar (zonder grote tegenslagen) haalbaar.

FINANCIËN

Voorliggend advies brengt geen directe financiële consequenties met zich mee.

DUURZAAMHEID

n.v.t.

PARTICIPATIE

Dit voorstel leent zich niet voor participatie vanuit de samenleving.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

1. Deelnemende gemeenteraden maken **voor 1 maart 2024** zienswijzen kenbaar.
2. Gemeenten ontvangen vervolgens een terugkoppeling op de zienswijzen en **uiterlijk 15 april** worden de teksten van de gemeenschappelijke regeling, met inachtneming van de zienswijzen, voor toestemming, aan u voorgelegd. Alle deelnemende gemeenteraden maken daarbij **uiterlijk 25 juni** hun besluit kenbaar.
3. De collegeregelingen moeten dan opnieuw worden voorgelegd aan de deelnemende colleges. Vervolgens wordt de gewijzigde regeling gepubliceerd en is per **1 juli 2024** van kracht, of zo veel eerder als deze is gepubliceerd.

BIJLAGEN

1. Aanbiedingsbrief bij Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2024 en 2025
2. Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2024 voor zienswijze raden
3. Wijzigingsmatrix GR Cocensus 2024 voor zienswijze raden
4. Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2025 voor zienswijze raden
5. Wijzigingsmatrix GR Cocensus 2025 voor zienswijze raden

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Voor nadere informatie wordt verwezen naar het raadsvoorstel 'KADERSTELLEND BESLUIT implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)', welke op 29 september 2023 is behandeld in de raad van Heiloo.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

T. Kemper
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester